

I Herning giver børnehavebørnene deres perspektiver på Corona-restriktionerne

Børnehavebørnene kom til orde, da Herning Kommune evaluerede den første tid efter Corona-nedlukningen i 2020 i kommunens skoler og dagtilbud. Det var første gang, at børnehavebørn indgik som direkte kilde i en stor kommunal, tværgående undersøgelse, og det viste sig at blive en øjenåbner for de voksne.

OMRÅDE

SKOLE OG DAGTILBUD

INDDRAGELSESMÅDE

BØRN SOM INFORMANTER

KOMMUNE

HERNING

Hvis man kan få skabt en systematik med hensyn til at inddrage børnenes stemmer aktivt, så højner det i den grad kvaliteten meget.

PÆDAGOGISK KONSULENT

HVORFOR INDDRAGE BØRN OG UNGE?

I Herning Kommune blev det fra politisk hold besluttet, at forvaltningen skulle evaluere den første Corona-nedlukning og den efterfølgende genåbning af skoler og dagtilbud. Undersøgelsen skulle give et nuanceret billede af hverdagen med restriktioner og fremhæve konkrete gode og dårlige oplevelser for både personale, forældre og børn. Formålet med evalueringen var bl.a. at blive klogere på, om skolerne og institutionerne kunne tage erfaringer fra tiden efter nedlukningen med i hverdagen uden Corona-restriktioner. I denne casebeskrivelse fokuseres der på dagtilbudsområdet.

I Herning Kommune er arbejdet med at inddrage barnets og den unges perspektiv fra politisk hold gjort til et budgetmål. Kommunen arbejder ud fra et fokus om, at børnene selv ved, hvordan livet ser ud fra deres perspektiv. Derfor var det en selvfølge, at børnenes perspektiv skulle med i evalueringen af tiden med Corona-restriktioner.

HVORDAN SKER SELVE INDDRAGELSEN?

En af kommunens pædagogiske konsulenter fik til opgave at spørge børnehavebørnene, hvordan de havde oplevet tiden med restriktioner i daginstitutionen under og efter nedlukningen. Den pædagogiske konsulent søgte inspiration i forskning og litteratur om metoder til børneinddragelse. Med inspiration fra forskellige tilgange og metoder udarbejdede konsulenten en interviewguide med seks spørgsmål, som børneinterviewene kunne tage udgangspunkt i. Spørgsmålene blev formuleret så neutralt som muligt, så børnene ikke blev pålagt en holdning via spørgsmålet. Interviewene måtte maksimalt vare 15 minutter af hensyn til børnenes koncentration. Der blev interviewet 20 børn fra fire forskellige daginstitutioner i kommunen.

Interviewene blev gennemført som gruppeinterviews med fem børnehavebørn ad gangen af den pædagogiske

konsulent. Ifølge konsulenten var det til tider udfordrende at tale med fem børn på samme tid, da de alle gerne ville fortælle og derfor kom til at tale i munden på hinanden. Derfor pointerer konsulenten også, at det kan være hensigtsmæssigt at lave grupperne mindre, fx på tre børn.

For at skabe tryghed deltog der også en pædagog, som børnene kendte i forvejen, ved hvert interview. Pædagogen satte også scenen for børnene og aktiverede deres hukommelse ved fx at spørge: *Kan I huske dengang, der var røde bånd ude på legepladsen?* Derefter præsenterede pædagogen den pædagogiske konsulent, som derfra gennemførte interviewet. Pædagogen kunne hjælpe undervejs, hvis børnene gik i stå eller havde svært ved at svare. Pædagogen og konsulenten brugte også visuelle materialer til at aktivere børnenes hukommelse, fx skilte og billeder med Corona-regler.

Børnehavebørnene blev interviewet efter sommerferien 2020, hvorfor de skulle huske tilbage i tiden. Den pædagogiske konsulent fortæller, at det havde været optimalt at interviewe børnene før sommerferien, eller lige efter at institutionen åbnede efter nedlukningen. Børn i 4-5-årsalderen er typisk meget umiddelbare og situationsbestemte. Dog vurderer den pædagogiske konsulent, at børnene kunne huske meget fra tiden med Corona-restriktioner, da børnenes hukommelse blev aktiveret med forskellige greb. Ifølge den pædagogiske konsulent vidner det om, at voksne kan spørge børnehavebørn om meget mere, end voksne ofte har tendens til at gøre.

HVAD SKETE DER MED BØRNEPERSPEKTIVER?

I tiden efter Corona-nedlukningen i foråret 2020 blev der i den offentlige debat og i Herning Kommune blandt medarbejderne talt meget om, hvad de nye restriktioner på skole- og dagtilbudsområdet betød for personalet og for børnene. For fagpersonerne og forældrene var

det især de positive fordele for børnene, fx mere ro omkring afleveringssituationen, mindre grupper og bedre personalenormering, der blev fremhævet. Derfor var det en øjenåbner for Herning Kommune, at interviewene viste, at børnene ikke oplevede afleveringen, afhentningen og de små grupper, hvor børnene kom til at savne deres venner, nær så positivt som de voksne.

Den pædagogiske konsulent udtrykker, at hun fik så stor en aha-oplevelse ved at høre børnenes perspektiver, at hun vurderede, at daginstitutionerne hurtigt skulle have indblik i børnenes udsagn og oplevelser. Derfor blev de transskriberede, anonymiserede interviews sendt til de pågældende dagtilbud med det samme. Derudover fik arbejdsgruppen for evalueringen de transskriberede børneinterviews, så gruppen kunne skrive citater og kondenseret tekst ind i den samlede rapport til Børne- og Familieudvalget. Kommunens daginstitutionsledere fik også den samlede rapport.

Corona-evalueringen har skabt store ringe i vandet ved at give en indsigt i og påmindelse om, hvor vigtigt det er at spørge børnene – frem for blot at konkludere på børnenes oplevelser og holdninger ud fra pædagogiske observationer. Helt konkret har det ført til et pilotprojekt i et af kommunens dagtilbud, hvor leder og medarbejdere nu arbejder med at bringe børnenes stemmer ind i evalueringen af den daglige praksis. Frem for at gennemføre klassiske interviews, hvor pædagogerne går væk fra børnegruppen, handler det i stedet om jævnligt at have samtaler med børnene i hverdagsituationer, fx over madpakken, og om at være opmærksom på og følge børnenes initiativer.

INTERVIEWGUIDE

Sådan blev børnehavebørnene spurgt om deres oplevelser

1. Kan I huske, da I ikke måtte komme i børnehave?
2. Var der så noget, I savnede?
3. Var der noget, der var godt ved at være hjemme?
4. Hvordan var det at være væk fra jeres venner i så lang tid?
5. Kan I huske, da I måtte komme tilbage til børnehaven igen – og det ikke var, som det plejede, fordi der var mange nye regler. Kan I huske, hvad det var for nogle nye regler?
6. Var der noget, der var rigtig træls, at I ikke måtte?
7. Er der noget, der er godt ved den måde, som det er på i børnehaven nu?
8. Nu, hvor I går i børnehaven igen – er der så noget, I savner fra dengang, I var derhjemme hele tiden?

Nu kan daginstitutionerne på et oplyst grundlag arbejde med en viden om, at børnene bliver kede af det, når de bliver afleveret. Hvordan kan de tilrettelægge afleveringen ud fra dette? Vi var allerede dengang begyndt at tænke, at børnene er relevante at spørge. Men Corona-evalueringen har forstærket det.

PROJEKTLEDER FRA BØRNE-
OG UNGEFORVALTNINGEN

GODE RÅD FRA HERNING KOMMUNE

- Kast jer ud i at spørge børnene, og vær klar til at få børnenes svar – også selvom de strider mod jeres egen opfattelse.
- Få pædagogerne med til at udvikle spørgerammen og til at inddrage de yngste børn.
- Klæd personalet på, og skab et fælles udgangspunkt for at lave børneinddragelse i hverdagen. Pædagogerne skal have det mellem hænderne, ellers kommer det ikke ud og leve i organisationen.
- Gør det klart for jer selv, hvorfor I inddrager børnene. De politiske ambitioner skal bearbejdes, så de kommer til at give så god mening i praksis som muligt.
- Gør børneinddragelsen simpel, så det ikke bliver uoverskueligt og komplekst.